

kirjaamo@tem.fi

elina.isoksela@tem.fi

Viite: lausuntopyyntö 9.5.2018, TEM/1260/03.01.01/2016, TEM030:00/2018

Pirkanmaan ELY-keskuksen ja Pirkanmaan TE-toimiston lausunto hallituksen esitysluonnoksesta laiksi kasvupalveluvirastosta

Työ- ja elinkeinoministeriö on pyytänyt lausuntoa kasvupalveluvirastoa koskevasta hallituksen esitysluonnoksesta.

- 1 § Toimiala ja
- 2 § Tehtävät

Lakiehdotuksen 1 §:n mukaan kasvupalveluvirasto toimisi valtion ja maakuntien tarvitsemien tukipalvelujen tuottajana ja 2 §:n mukaan viraston tehtävänä olisi tuottaa ja hankkia valtion ja maakuntien yhdessä käyttämät työ- ja elinkeinoministeriön järjestämät tietojärjestelmät ja alustat. Kasvupalveluvirasto tarjoaisi kasvupalvelujen järjestämisen, johtamisen ja seurannan tekniset välineet sekä tarjoaisi asiakaspalvelua ja tukea järjestelmien, alustojen ja muiden välineiden käyttämiseksi.

Kasvupalvelujen järjestäminen on osa maakunnan järjestämistehtävää. Vahva järjestäjä on nähty yhdeksi keskeisimmistä uudistuksen tavoitteista. Järjestämistehtävien keinoitekoinen hajauttaminen maakuntien lisäksi kasvuvirastoon aiheuttaa moninkertaista ohjausta ja byrokratiaa. Maakunnissa on ja niihin kehittyy vahvaa järjestämisen osaamista, myös kasvupalvelujen järjestämiseen. Palvelukokonaisuuksien ja sujuvien palveluketjujen järjestämiseksi tärkeintä on varmistaa integraatio sote-palveluihin sekä kuntien elinvoimapaalveluihin. Tässä maakunnan oman järjestäjäohjauksen rooli on kiistaton. Kasvuviraston perustaminen heikentäisi maakuntien järjestämistehtävää ja johtaisi pahimmillaan heikkoon asiakaspalveluun ja huonoon palveluintegraatioon. Pirkanmaan ELY-keskus ja TE-toimisto ei pidä tarkoituksenmukaisena ehdotuksen mukaisen kasvupalveluviraston perustamista. Mikäli kasvupalveluviraston perustamiseen kuitenkin päädytään, sen rahoitusta ei pidä leikata maakuntien yleiskatteisesta rahoituksesta.

Maakunnille digitalisaatiopalveluja tuottaa Vimana Oy. Digiratkaisut edellyttävät valtakunnallisuutta ja onkin ensisijaisen tärkeää huolehtia Vimana Oy:n riittävästä toimintaedellytyksistä: sekä rahallisista että osaamisresursseista tässä tehtävässä. ELY-keskus ja TE-toimisto pitävät kannatettavana sitä, että Vimana Oy:öön keskitettäisiin myös kasvupalvelujärjestelmien ja

17.5.2018

-alustojen tuottaminen ja yleinen ICT-ratkaisuihin liittyvä tuki ja palvelu. Järjestelmien rajapinnat tulisi olla sillä tavoin avoimia, että niihin on mahdollista luoda yhdyspinnat eri palveluntuottajiin (myös yksityiset palveluntuottajat) ja maakuntien erilaisiin palveluratkaisuihin (erityisesti soteratkaisut). Tuki tulisi järjestää asiakaslähtöisesti moderneina ja ketterinä palveluina, kuten chat-palveluna.

Ehdotetun 1 §:n mukaan kasvupalveluvirasto toimisi ”maakuntien yhteisenä avustusten ja korvausten maksatuskeskuksena” ja hoitaisi tarkemmin 2 §:n 2 kohdan mukaisia maksamista, maksamisen keskeyttämistä, takaisinperintää ja tuen palauttamista koskevia tehtäviä. ELY-keskus ja TE-toimisto eivät pidä edellä mainittujen tehtävien keskittämistä kasvupalveluvirastoon tarkoituksenmukaisena. Maakuntien tulisi pystyä alueellaan hoitamaan palveluita ja niihin liittyvää maksatusta yhtenäisenä kokonaisuutena palveluprosessin sujuvuuden turvaamiseksi. Maksatuksen eriyttäminen valtakunnalliseen virastoon ei ole toimiva ratkaisu. Maakuntien itsehallintoon taas liittyy se, että maakunnalla on päätösvalta tehtäviensä järjestämisestä ja organisoinnista mukaan lukien erilaisten tukien maksatustehtävät. Maksatustehtävien hoitaminen maakunnassa mahdollistaisi myös eri rahoitus- ja maksatustehtävien tehokkaan synergian hyödyntämisen maakunnassa, koska maakunnalle jää kuitenkin useiden substanssilakien perusteella maksatustehtäviä hoidettavaksi. Lisäksi maksatustehtävien hoitamista maakunnassa puoltaa se, että maakunnalla on vastuu huolehtia vastuullaan olevien rahojen käytöstä, mikä sisältää myös maksatukset. Mikäli maksatukset ja rahoituksen takaisinperintätehtävät siirtyvät maakunnan kontrollin ja ohjauksivallan ulkopuolelle, miten maakunta pystyy vastaamaan varojen käytöstä.

Viraston toimialaa koskevassa lainkohdassa on viraston yhdeksi tehtäväksi määritelty toimia ”yhteisenä asiakaspalvelukeskuksena”. Valtakunnallinen henkilö- ja yritysasiakkaiden puhelinpalvelu tai asiakaspalvelukeskus ei ELY-keskuksen ja TE-toimiston näemyksen mukaan ole toiminnallisesti perusteltu. Kasvupalvelujen asiakaspalvelukeskuksen tehtävät vähenevät selvästi palvelujen siirtyessä digitaalisiksi. Perinteisten puhelinpalvelujen kysyntä vähenee. Maakuntien itsehallinnon näkökulmasta keskeinen lähtökohta on, että eri alueet voivat järjestää kasvupalvelunsa sääntelyn rajoissa itsenäisesti ja parhaaksi katsomallaan tavalla. Nykymuotoisen TE-toimistonkaan keskitetty asiakaspalvelu ei ole ollut täysin ongelmaton, vaikka palvelun sisältö ja asiakasprosessit ovat olleet valtakunnallisesti yhtenäiset. Valtakunnallinen asiakaspalvelu ei siten palvelisi toiminnallista tarvetta, eikä istuisi erityisen hyvin maakuntamalliin, jossa maakunta päättää kuinka se palvelunsa järjestää ja tuottaa.

Työttömyysturvan toimeenpanoon liittyvistä tehtävistä taas suuri osa on siirtymässä työttömyysetuuden maksajille, joilla tulee jatkossa olla myös etuuksiin liittyvä laajempi neuvontavastuu.

Pirkanmaan ELY-keskus ja Pirkanmaan TE-toimisto

Leena Vestala
ylijohtaja

Riku Immonen
johtaja